

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, sagsnr: 2015-214
Den 9. april 2015

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 20. april 2015

SAMLENOTAT

<u>1. Latinamerika og Caribien</u>	<u>2</u>
<u>2. En ny europæisk naboskabspolitik</u>	<u>5</u>
<u>3. Strategisk analyse af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer</u>	<u>9</u>
<u>4. Libyen</u>	<u>11</u>
<u>5. Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT)</u>	<u>14</u>

1. Latinamerika og Caribien

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Rådet (udenrigsanliggender) forventes at have en overordnet, politisk og strategisk drøftelse af EU's forhold til Latinamerika og Caribien. Drøftelsen vil bl.a. pege frem mod det ottende topmøde mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande (CELAC) d. 10. – 11. juni 2015 i Bryssel. Dagsordenspunktet ligger i forlængelse af en overordnet politisk kontekst, der for Latinamerika og Caribiens vedkommende bl.a. præges af den netop overståede tredje runde af EU-Cuba forhandlingerne om en aftale om politisk dialog og samarbejde og en begyndende normalisering af forholdet mellem Cuba og USA samt fremdrift i fredsforhandlingerne i Colombia mellem regeringen og oprørsbevægelsen FARC.

2. Baggrund

EU's høje repræsentant for udenrigsanliggender har foreslået en politisk og strategisk drøftelse af relationerne til Latinamerika og Caribien for at søge at opdatere og styrke EU's tilgang til kontinentet. Nyudviklinger i forhold til Cuba og Colombia tilføjer regionen ny politisk dynamik og relevans; det samme gør nye globale udfordringer og sikkerhedstrusler.

En række af de latinamerikanske lande er nye vækstlande, som både EU og Danmark har en særlig interesse i at fremme samarbejdet med.

For EU har CELAC-topmøderne siden etableringen af et strategisk partnerskab i 1999 været et vigtigt led i den politiske dialog med de latinamerikanske og caribiske lande. EU ønsker at anvende det forestående topmøde i juni 2015 til at cementere partnerskabet – såvel politisk, handelsmæssigt som i forhold til det udviklings- og værdimæssige samarbejde.

Drøftelsen i Udenrigsrådet ligger i forlængelse af den fælles EU-CELAC handlingsplan, der blev vedtaget på EU-CELAC-topmødet i Santiago, Chile i 2013, og som udstikker en politisk vision og køreplan for uddybning af et ligeværdigt partnerskab mellem Latinamerika og Caribien samt Europa. Handlingsplanen forventes præsenteret i en revideret udgave på EU-CELAC-topmødet d. 10. – 11. juni i år i Bryssel med nyt fokus på bl.a. klima, uddannelse, forskning, regional integration og narkotikabekæmpelse.

3. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen er at gennemføre en politisk og strategisk drøftelse af EU's relationer til Latinamerika og Caribien bl.a. i lyset af nye aktører og globale udfordringer, herunder i forhold til værdidagsordenen, som kræver et stadigt dybere og mere strategisk samarbejde regionerne imellem. Drøftelsen sker på baggrund af et diskussionsoplæg (Issues Paper) fra den Fælles Udenrigstjeneste. Drøftelsen forventes ikke at munde ud i rådskonklusioner, men vil fokusere på de overordnede udfordringer og behovet for en mere aktiv og samtænkt EU-politik i regionen.

For så vidt angår specifikke latinamerikanske og caribiske lande kan der forventes en redegørelse fra EU's høje repræsentant for udenrigsanliggender om fremdrift i EU's forhandlinger med Cuba om en aftale om politisk dialog og samarbejde, idet den høje repræsentant netop har besøgt Cuba i slutningen af marts.

De lovende igangværende fredsforhandlinger i Colombia mellem regeringen og oprørsbevægelsen FARC kan ligeledes forventes berørt, idet der er fremsat forslag fra den Fælles Udenrigstjeneste om oprettelse af en EU trust fond med henblik på at understøtte fredsprocessen og bidrage til genopbygningen af et post-konflikt Colombia. Det er forventningen, at oprettelse af en sådan fond vil kunne indgå som et af EU-CELAC topmødets delresultater.

Der forventes derudover også fokus på visse af de væsentligste overordnede udfordringer, som Latinamerika og Caribien står over for, der bl.a. omfatter strukturel ulighed; svagere økonomisk vækst; samt fravær af regional integration. Det kan ikke afvises, at den ustabile indenrigspolitiske situation i Venezuela kan blive berørt.

Endelig ventes der en generel drøftelse af de handelsmæssige og økonomiske relationer mellem EU og Latinamerika, herunder af de eksisterende frihandels- og/eller associeringsaftaler.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Latinamerika og Caribien forventes ikke i sig selv at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Drøftelsen forventes imidlertid at føre frem til konkrete tiltag ifm. CELAC-topmødet i juni, herunder oprettelsen af en colombiansk trust fond. Fonden forventes finansieret inden for rammerne af EU's budget med mulige frivillige bidrag fra enkeltlande. Tiltag til styrkelse af de handelsmæssige og økonomiske relationer mellem EU og regionen, herunder forbedring af rammevilkårene for samhandel, vurderes at være til gavn for bl.a. danske eksportvirksomheder.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt EU-landene om at støtte op om en mere aktiv og samtænkt EU-politik for Latinamerika og Caribien frem mod det ottende topmøde mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande (CELAC) d. 10. – 11. juni 2015 i Bryssel. Der forventes at være generel enighed om karakteren af udfordringerne i regionen og en betoning af en øget EU-indsats såvel politisk som kommercielt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter aktivt op om en effektiv og samtænkt EU-indsats i forhold til Latinamerika og Caribien, der i sin grundlæggende analyse og gennemførelse komplementerer danske prioriteter i vores bilaterale engagement.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

EU's strategiske forhold til Latinamerika og Caribien er ikke tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. En ny europæisk naboskabspolitik

JOIN (2015) 6

Revideret notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 20. april 2015 ventes en orienteringsdebat om en ny europæisk naboskabspolitik. Den høje repræsentant for udenrigsanliggender forventes at redegøre for den igangværende offentlige høringsproces, hvorefter der vil være en drøftelse af principperne og prioriteterne for en ny naboskabspolitik.

2. Baggrund

Formålet med Naboskabspolitikken er at skabe et nærområde ”med velstand og godt naboskab, der bygger på Unionens værdier og er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser”, jf. TEU artikel 8.1. EU’s Naboskabspolitik (ENP) blev dannet i forbindelse med EU’s udvidelse med ti nye lande i 2004 og omfatter 16 nabolande: seks østlige nabolande (Armenien, Aserbajdsjan, Georgien, Hviderusland, Moldova, Ukraine) og ti sydlige (Algeriet, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Libyen, Marokko, De palæstinensiske Selvstyreområder, Syrien og Tunesien). Formålet var at udvikle tættere forbindelser mellem EU og dens nabolande, herunder ved at give mulighed for tættere økonomisk integration. Naboskabslandene skulle på sin side til gengæld gennemføre politiske, økonomiske og institutionelle reformer og tilslutte sig fælles værdier. Siden blev Naboskabspolitikken udvidet med en regional tilgang – etableringen af Middelhavsunionen og det Østlige Partnerskab i hhv. 2008 og 2009 – ligesom indholdet af politikken blev løbende tilpasset, således at landene fx fik udsigt til brede og vidtgående frihandelsområder og mobilitetspartnerskaber og visumordninger. I kølvandet på det arabiske forår vedtog man i 2011 desuden princippet om ”mere for mere”, hvorved de lande, som gennemfører politiske og økonomiske reformer, fremover skal gives adgang til et bredere udsnit af naboskabspolitikens instrumenter, herunder mere finansiel bistand.

Der er nu gjort en del erfaringer med den europæiske naboskabspolitik, der har dannet ramme for EU’s dialog med nabolandene i 10 år. I mange af naboskabslandene er udviklingen dog ikke gået i retning af øget stabilitet, sikkerhed, vækst og demokratisk udvikling, som man havde håbet. EU’s naboregioner præges i dag samlet set mere af ustabilitet og krise end af stabilitet, vækst og demokratisk udvikling. På positivsiden tæller dog, at EU’s østlige partnerskab, som er en del af den europæiske naboskabspolitik, har dannet rammen om associerings- og vidtgående frihandelsaftaler med Moldova, Georgien og Ukraine, som vil styrke disse landes europæiske politiske og økonomiske integration. Ligeledes er der indenfor rammerne af EU’s østlige partnerskab opnået EU-visumfrihed for Moldova, og Ukraine og Georgien stiler mod samme mål, når EU’s betingelser herfor er opfyldt. I den sydlige naboskabsregion har naboskabspolitikken generelt været udfordret af krise, omvæltninger og ustabilitet, der har gjort det svært at implementere handlingsplanerne. Der er dog også lyspunkter, hvilket den positive udvikling i Tunesien illustrerer. Situationen i det sydlige naboskabsområde understreger behovet for at gennemgå naboskabspolitikken, således at den fremadrettet kan være gearret til at støtte de sydlige naboskabslande, der har været gennem krise og omvæltninger.

ENP-modellen er trods løbende justeringer blevet kritiseret for at være for ufleksibel og fx ikke givet tilstrækkelig mulighed for at reagere på udviklinger på landjorden mhp. at understøtte positive tendenser efterhånden, som de opstår. Ligeledes er modellen blevet kritiseret for at være for uniform i forhold til de 16 forskellige lande i to meget forskellige regioner. Det har været udfordrende i tilstrækkelig grad at tage højde for de enkelte landes udvikling og behov. Vægten i samarbejdet indenfor EU's østlige partnerskab i de kommende år forventes at ligge på gennemførelse af allerede indgåede aftaler samt reformer. Det vil ikke mindst sige associerings- og vidtgående frihandelsaftaler med Ukraine, Georgien og Moldova. Til det formål vil en europæiske nabopolitik, som fremover i højere grad skræddersys til de enkelte partnerlandes behov, kunne virke mere målrettet og effektivt. Vægten i samarbejdet indenfor EU's sydlige partnerskab forventes i de kommende år at være på folk-til-folk kontakter, støtte til statsopbygning og demokrati, migration og lignende, men også her vil der fremadrettet være grobund for en mere differentieret tilgang til de enkelte lande i regionen.

På ovenstående baggrund forventes den europæiske naboskabspolitik revurderet ultimo 2015. Formålet er at få en styrket og mere effektiv ramme for EU's relationer til landene i naboregionen.

3. Formål og indhold

Der vil på rådsmødet (udenrigsanliggender) være en drøftelse af principperne og prioriteterne for en ny europæisk naboskabspolitik. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i Kommissionen og den Fælles Udenrigstjenestes fælles høringsdokument, der blev lanceret den 4. marts 2015.

I høringsdokumentet behandles erfaringerne fra den hidtidige europæiske naboskabspolitik og der spørges til interessenternes ønsker og forslag til den nye naboskabspolitik. Blandt andet spørges der til de instrumenter, som er en del af naboskabspolitikken, herunder erfaringerne med de landespecifikke handlingsplaner og -statusrapporter, ligesom der oplistes en række spørgsmål omkring erfaringerne med associeringsaftalerne og de vidtgående og brede frihandelsområde, samt sektorsamarbejde og visumliberalisering. Derudover berøres en række spørgsmål omkring sammenhængen mellem den europæiske naboskabspolitik og EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, samt relationen til naboernes naboer og mulighederne for mere folk-til-folk-kontakt.

I høringsdokumentet oplistes fire prioritetsområder, som de indledende sonderinger har peget på som grundlæggende spørgsmål i en revision af den europæiske naboskabspolitik:

- Øget differentiering mellem landene
- Mere fokuseret samarbejde
- Større fleksibilitet
- Større ejerskab og synlighed

Overvejelserne om **øget differentiering** mellem partnerskabslandene har til formål at tage højde for de meget forskellige situationer landene befinder sig i, samt partnerlandenes forskellige ønsker til samarbejdet med EU. For nogle landes vedkommende ønskes så tæt et samarbejde som muligt, og enkelte lande har fx allerede indgående associeringsaftaler og vidtgående/brede frihandelsaftaler. Andre lande har ønsket en anden type samarbejde og relation med EU. Tanken er, at man gennem en mere differentieret – skræddersyet – tilgang til partnerskabet med de enkelte lande i højere grad kan tage hensyn til naboskabslandets ønsker og ambitionsniveau.

Tankerne om et **mere fokuseret samarbejde** med de enkelte partnerskabslande bunder i erfaringer med de nuværende brede samarbejdsrelationer, der tyder på, at handlingsplanerne mellem EU og de enkelte partnerlande har været for omfattende, og at det ville skabe større effekt og mere ejerskab at fokusere på færre, men vigtige emner, der udvælges i fællesskab mellem EU og det pågældende medlemsland. Fremme af handel og økonomisk udvikling; transport og energi; sikkerhedstrusler; god regeringsførelse; migration og mobilitet nævnes som forslag til fokusområder, hvor EU og partnerskabslandene har fælles interesser.

Princippet om **øget fleksibilitet** bunder ligeledes i konkrete erfaringer, der har vist, at man indenfor de retlige rammer af de nuværende partnerskabsinstrumenter har haft svært ved at reagere hurtig nok på udviklinger i partnerskabslandene. Øget fleksibilitet, herunder i finansieringen, ville fx gøre det muligt at understøtte en konkret, positiv udvikling i et partnerskabsland.

Endelig nævnes øget **ejerskab og synlighed** som fokusområder for en ny naboskabspolitik. Den europæiske naboskabspolitik kritiseres ofte for at mangle forankring og ejerskab i de enkelte partnerlande. Ligeledes har samarbejdet med EU ikke fået den synlighed bredt i civilsamfundet, som er forudsætningen for en bred forankring af relationen til og værdifællesskabet med EU.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om det fælles høringsdokument.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

En ny naboskabspolitik for EU forventes ikke at have statsfinansielle, eller lovgivningsmæssige konsekvenser. En positiv udvikling i EU's naboregion dog må forventes at få positive samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser for EU og Danmark, gennem fx øget stabilitet i naboregionen, samarbejde om energi og øget samhandel.

I EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020 er der afsat 15,4 milliarder euro til Naboskabsinstrumentet (ENI), der finansierer EU's aktiviteter under den europæiske naboskabspolitik i de 16 naboskabslande. Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter og bidrager derfor proportionalt med finansieringen af EU's naboskabspolitik.

8. Høring

Høringsdokumentet er sendt i høring hos Specialudvalget for Udviklingsspørgsmål.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Blandt medlemslandene er der en klar erkendelse af, at forholdet til naboområderne er af bred strategisk interesse for EU. Der forventes generel opbakning til de fire principper – øget differentiering, klarere fokus, øget fleksibilitet og større ejerskab og synlighed hos partnerne – som oplystes i høringsdokumentet.

10. Regeringens generelle holdning

Fra regeringens side ser man med bekymring på udviklingen i EU's nabozone og lægger vægt på, at EU prioriterer relationen til EU's nabolande højt med henblik på at skabe en zone med fred, stabilitet og vækst omkring EU. Konkret bakker man fra regeringens side op om, at man i den kommende gennemgang af naboskabspolitikken ser nærmere på principperne om større differentiering, mere fleksibilitet og klarere fokus i de enkelte relationer til naboskabslandene, da man finder, at disse principper har potentiale til at skabe større gennemslagskraft og mere ejerskab i partnerlandene. En ny naboskabspolitik bør desuden fortsat lægge vægt på civilsamfundet og folk-til-folk kontakter, samt medtænke "naboernes naboer" i tilrettelæggelsen af relationen til det enkelte naboskabsland. Endelig ser man fra regeringens side gerne en styrket indsats ift. at tænke strategisk kommunikation ind i naboskabspolitikken, ligesom man lægger vægt på, at naboskabspolitikken samtænkes med EU's øvrige eksterne instrumenter og politikker.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Europaudvalget modtog et grund- og nærhedsnotat den 1. april 2015.

3. Strategisk analyse af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 20. april 2015 ventes den høje repræsentant for udenrigsanliggender at redegøre kort for den igangværende analyse af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer og muligheder, som hun blev anmodet om på DER i december 2013. Analysen vil skulle foreligge forud for DER i juni mhp. stillingtagen til udarbejdelse af en egentlig ny, udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi. Der forventes at være generel enighed om nytten af at udarbejde en analyse af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer.

2. Baggrund

På mødet i Det Europæiske Råd i december 2013, hvor den fælles sikkerheds- og udenrigspolitik var på dagsordenen, fik den høje repræsentant til opdrag at udarbejde en analyse af den globale udenrigs- og sikkerhedspolitiske udviklingen med fokus på, hvilke muligheder og udfordringer den har medført for EU og medlemsstaterne. Der lægges vægt på, at analysen udarbejdes i tæt samarbejde med Europa-kommissionen samt, at EU's medlemsstater konsulteres herom. Denne analyse skal danne baggrund for beslutning på mødet i Det Europæiske Råd i juni om, hvorvidt der skal udarbejdes en ny udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi for EU. EU's nuværende sikkerhedsstrategi blev vedtaget i 2003 og revideret i 2008. Strategien indeholder en gennemgang af globale udfordringer, strategiske mål og policy muligheder på daværende tidspunkt. Strategien fra 2003 indledes med følgende ord: *"Europe has never been so prosperous, so secure nor so free"*, og udgangspunktet for strategien er således en noget anden i dag, hvor den generelt øgede ustabilitet og krise i EU's nærområde har ændret konteksten for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Samtidig har etableringen af embedet som høj repræsentant for udenrigsanliggender og den Fælles Udenrigstjeneste styrket mulighederne for at agere eksternt – ligeledes det øgede fokus på samtænkning med EU's øvrige eksterne og interne instrumenter.

3. Formål og indhold

Den høje repræsentant ventes kort at redegøre for status for analysen af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer. Mere uddybende drøftelse af analysen forventes først på Udenrigsrådet i maj forud for mødet i Det Europæiske Råd i juni, hvor der skal tages stilling til udarbejdelsen af en eventuel ny udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi baseret på analysen.

Det er forventningen, at analysen vil indeholde en overordnet vurdering af ændringerne i rammebetingelserne for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik med fokus på megatrends i den globale udvikling, udviklingen i EU og medlemslandene, herunder Lissabon-traktatens ikrafttræden, samt evaluering af EU's samlede eksterne instrumenter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet forventes ikke at udtale sig om analysen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Kommissionen og den Fælles Udenrigstjenestes analyse for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer forventes ikke at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være generel enighed om nytten af at udarbejde en analyse af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer mhp. en senere stillingtagen til udarbejdelse af en ny og bredere europæisk sikkerhedsstrategi. Der forventes ligeledes at være bred opbakning til, at analysen tager højde for det tætte samspil mellem EU's interne og eksterne instrumenter.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter udarbejdelsen af en fælles analyse af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer. Analysen forventes at kunne bidrage som et fælles narrativ for EU's samlede sikkerheds- og udenrigspolitiske udfordringer og derved også til et styrket grundlag for samlet EU-ageren på det eksterne område.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

4. Libyen

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Det forventes, at Rådet vil drøfte den bekymrende situation i Libyen, herunder hvordan EU kan bidrage til de igangværende FN-ledede mæglingsbestræbelser. Desuden forventes opfølgning på drøftelse fra sidste Udenrigsrådsmøde den 16. marts og mødet i Det Europæiske Råd den 18. marts, med særligt fokus på forslag til konkrete EU indsatser i forhold til Libyen.

2. Baggrund

Libyen præges af ustabilitet og væbnede sammenstød mellem to rivaliserende grupperinger. Den ene part omkring det valgte parlament (House of Representatives - HOR) i Tobruk, definerer sig selv som liberal/vestlig og nyder på baggrund af parlamentsvalget i juni 2014 formel international anerkendelse. Denne fløj omfatter bl.a. også personer med relationer tilbage til Gadaffi-regimet. HOR støttes af en militsalliance (Operation Dignity) under ledelse af en tidl. Gadaffi-officer og militsleder, Khalifa Haftar, som i begyndelsen af marts d.å. blev udnævnt til øverstkommanderende for Libyens hær. Den anden side med base i Tripoli, der betragtes som islamistisk præget, har genindkaldt dele af den tidligere Nationalkongres (GNC), idet man ikke anerkender resultatet af parlamentsvalget. GNC støttes af regionsbaserede og islamist-affilierede militser (Operation Dawn). Konflikten er dog mere kompleks end striden mellem to de-facto regeringer og parlamenter med tilhørende allierede militser i landet. Den udspiller sig også mellem regioner, byer og klaner, og i forhold til landets rige olie-og gas ressourcer.

Ekstremistiske kræfter, hvoraf dele har erklæret troskab overfor ISIL, har styrket deres position visse steder i Libyen. En ISIL-affilieret gruppe tog medio februar d.å. ansvaret for bortførelse og henrettelse af 21 egyptiske koptere. De ekstremistiske kræfters øgede fodfæste i Libyen vækker international bekymring og drøftes i FN's sikkerhedsråd, hvor nogle lande, bl.a. Egypten, har ønsket at få løftet FN's våbenembargo mod Libyen. Der har ikke været støtte til dette forslag i Sikkerhedsrådet. Sikkerhedsrådet vedtog den 27. august 2014 resolution 2174, der gør det muligt at udvide FN's sanktionsregime til at omfatte personer og enheder, der vurderes at obstruere eller underminere den politiske transitionsproces.

FN generalsekretærens særlige udsending i Libyen, Bernardino Leon, leder det internationale samfunds bestræbelser på at skabe dialog og forsoning mellem de stridende parter. Parterne har ved FNs mellemkomst gennemført flere forhandlingsrunder, men processen skrider kun langsomt frem. Modstridende interesser og betingelser sætter hindringer i vejen. Der har senest været gennemført møder mellem parterne i slutningen af marts d.å. i Marokko, hvor det lykkedes at påbegynde drøftelser af dannelsen af en national samlingsregering.

Der pågår overvejelser om styrkelse af EU's engagement i Libyen. På udenrigsrådet den 16. marts d.å. var der bred opbakning i EU-kredsen til, at udenrigsrepræsentanten og den Fælles Udenrigstjeneste arbejder videre med at undersøge mulighederne for at understøtte forhandlingsprocessen, herunder bl.a. ved hjælp af instrumenter under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP) og i tæt koordination med FN, Libyen og relevante partnere. Det bemærkes,

at det danske forbehold på forsvarsområdet er til hinder for, at Danmark deltager i evt. CSDP-optioner, som har indvirkning på forsvarsområdet. Hvorvidt det er tilfældet afhænger af en konkret vurdering af den pågældende foranstaltning.

Alle vestlige lande, EU, FN m.v. har evakueret deres medarbejdere fra landet og midlertidigt lukket deres repræsentationer. Danmark har efter Gadaffis fald gennem Freds- og Stabiliseringsfonden og Det Arabiske Initiativ søgt at bidrage til stabilitet og demokratisering i Libyen - militært, diplomatisk og bistandsmæssigt.

3. Formål og indhold

Rådet forventes at drøfte situationen i Libyen, herunder hvordan EU kan bidrage til den politiske proces og til at fremme etablering af en samlingsregering og en våbenhvile med henblik på at få transitionsprocessen tilbage på sporet. Det forventes, at den høje repræsentant fremlægger forslag til, hvordan EU kan støtte en aftale mellem parterne i Libyen bl.a. inden for rammerne af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP) og i tæt koordination med FN, Libyen og relevante partnere.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Libyen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Udgifter til eventuelle civile tiltag i Libyen under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vil blive afholdt inden for FUSP-budgettet. Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter og bidrager derfor proportionalt med finansieringen af evt. civile EU indsats i Libyen. Grundet forsvarsforbeholdet vil Danmark ikke deltage i eller bidrage til finansieringen af indsats i Libyen, der har indvirkning på forsvarsområdet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om behovet for en aktiv EU-indsats i samarbejde med relevante internationale og regionale aktører med sigte på at sikre fred og stabilitet i Libyen. EU støtter FN's rolle som facilitator for forsoningsprocessen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en aktiv rolle for EU i samarbejde med relevante internationale/regionale partnere, herunder i særdeleshed FN som mægler i forhandlingsprocessen. Den eneste holdbare vej frem er at få etableret en våbenhvile mellem militserne samt at få igangsat en inklusiv national dialog- og forsoningsproces for at få transitionsprocessen tilbage på sporet. Det må forventes, at

afvæbningen af militserne og opbygning af nationale sikkerhedsinstitutioner vil tage tid og kræve fortsat støtte fra det internationale samfund – ikke mindst EU.

Regeringen kan generelt støtte en styrkelse af EU's engagement i Libyen. Iværksættelse af tiltag bør selvsagt nøje tilpasses den faktiske udvikling i Libyen, herunder bl.a. forhandlingsprocessen og ske i nøje koordination med FN særlige udsending i Libyen, Bernardino Leon, Libyen og relevante partnere.

Det bemærkes, at det danske forbehold på forsvarsområdet er til hinder for, at Danmark deltager i evt. CSDP-indsatser, som har indvirkning på forsvarsområdet. Hvorvidt dette er tilfældet afhænger af en konkret vurdering af den pågældende foranstaltning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. marts 2015 til orientering.

5. Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT)

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Rådet forventes at godkende en fælles EU-holdning til den forestående gennemgangskonference om Traktaten om Ikke-spredning af Atomvåben (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, NPT) som A-punkt.

2. Baggrund

Gennemgangskonferencen om Traktaten om Ikke-spredning af Atomvåben (NPT) finder sted i New York fra d. 27. april til d. 22. maj 2015.

Grundlæggende er NPTen hjørnестenen i det internationale samfunds bestræbelser på at hindre spredning af atomvåben og samtidig gennemføre nedrustning af eksisterende våben. Endemålet er en verden fri for atomvåben. Deltagelse i NPTen er også en forudsætning for overførsel af teknologi til fredelig anvendelse af atomkraft. Fire FN-medlemslande Indien, Israel, Pakistan og Sydsudan har ikke tilsluttet sig NPTen, mens Nordkorea i 2003 bekendtgjorde at træde ud af traktaten.

Organisatorisk er gennemgangskonferencen bygget op omkring NPTens tre søjler; ikke-spredning, nedrustning og fredelig brug af atomkraft. Der holdes NPT-gennemgangskonferencer hvert 5. år, hvorunder der gøres status for implementering af traktaten og der identificeres særlige indsatsområder fremadrettet.

Man har fra dansk side søgt at fastholde det momentum, der blev skabt med den omfattende handlingsplan fra 2010, men den kommende gennemgangskonference forventes at blive en vanskelig proces. Det skyldes bl.a., at der mangler at blive leveret på flere elementer fra handlingsplanen fra 2010, herunder i særlig grad etableringen af en atomvåbenfri zone i Mellemøsten. Hertil kommer, at det generelle sikkerhedspolitiske klima i verden, hvor der er spændinger mellem stormagterne, ikke er befordrende for nedrustningsdagsordenen. Der er en vis risiko for at gennemgangskonference i år kan ende i et sammenbrud, i lighed med 2005, hvor det ikke lykkedes at blive enige om et substantielt slutdokument.

Gennemgangskonferencen forventes også at blive præget af et initiativ, der fokuserer på de humane konsekvenser af atomvåben samt kravet fra en række lande om påbegyndelse af forhandlingerne om en traktat, der skal forbyde anvendelse af atomvåben.

3. Formål og indhold

Hovedindholdet i rådskonklusionerne er at:

- Bekræfte NPTen som hjørnестenen i det internationale samfunds bestræbelser på nedrustning og ikke-spredning af atomvåben.
- Fortsat fremme en balanceret og fuld implementering af NPT's handlingsplan fra 2010 vedr. nedrustning.

- Fremme atomvåbenfri zoner herunder den finske facilitators bestræbelser på at indkalde til en konference om Mellemøsten som en zone fri for masseødelæggelsesvåben.
- Fordømme manglende efterlevelse af NPTen og tilskynde Nordkorea til at genindtræde som statspart i traktaten.
- Støtte E3+3 forhandlingerne med Iran, der skal give det internationale samfund sikkerhed for, at det iranske atomprogram udelukkende har et fredeligt formål.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed om at godkende konklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter aktivt den internationale ikke-sprednings- og nedrustningsdagsorden, herunder bestræbelserne under NPT.

Rådskonklusionerne er på linje med de danske fokusområder ved NPT.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.